

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 21 stycznia 2025 r.

Pozycja 30

POSTANOWIENIE

z dnia 25 lipca 2024 r.

Sygn. akt Ts 56/24

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej B.M. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 27 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, ze zm.) w zakresie, w jakim „upoważnia Ministra Sprawiedliwości do odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu bez opinii Krajowej Rady Sądownictwa”, z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 186 ust. 1 w związku z art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 27 § 5a zdanie drugie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie, w jakim „dopuszcza niewiążący charakter negatywnej opinii Krajowej Rady Sądownictwa wydanej w przedmiocie zamiaru Ministra Sprawiedliwości odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu”, z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 186 ust. 1 w związku z art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 12 marca 2024 r. (data nadania) B.M. (dalej: skarżący) wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Minister Sprawiedliwości, w piśmie z 4 marca 2024 r. (nr [...]), skierowanym do Sądu Okręgowego w K. i jego Kolegium, na podstawie art. 27 § 2 w związku z art. 27 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, ze zm.; dalej: p.u.s.p.) poinformował Kolegium Sądu o zamiarze odwołania skarżącego (sędziego Sądu Okręgowego w K.) z funkcji Prezesa Sądu Okręgowego w K. i zwrócił się do Kolegium o wyrażenie w tym zakresie opinii. Na podstawie art. 27 § 3 p.u.s.p. Minister Sprawiedliwości zawiesił skarżącego w pełnieniu czynności Prezesa Sądu Okręgowego w K. ze skutkiem od 4 marca 2024 r.

Sędzia Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 20 marca 2024 r. (doręczonym skarżącemu 9 kwietnia 2024 r.) wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez: 1) wskazanie, które wolności lub prawa skarżącego wyrażone w art. 2,

art. 10 ust. 1 i art. 186 ust. 1 w związku z art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji, i w jaki sposób, zostały naruszone przez zakwestionowany w skardze art. 27 § 5 i 5a zdanie drugie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (obecnie: Dz. U. z 2024 r. poz. 334); 2) wyjaśnienie, jaki charakter w sprawie ma sformułowanie: „Wzorzec kontroli w skardze konstytucyjnej opartej na naruszeniu art. 60 w zw. z art. 31 ust. 3 w zw. z art. 2 Konstytucji oraz art. 178 ust. 1 ma na celu zapewnienie ochrony praw jednostki – sędziego B.M. i przywrócenie zgodności działań organów władzy publicznej – Ministra Sprawiedliwości z Konstytucją. Jest to istotna forma zabezpieczenia konstytucyjnych wartości i zasad, które chronią prawa i wolności obywatela” (s. 12); 3) uzasadnienie zarzutu niezgodności zakwestionowanych w skardze przepisów z wolnościami lub prawami skarżącego, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie; 4) doręczenie odpisu pisma Ministra Sprawiedliwości z 4 marca 2024 r. (nr [...]) lub jego kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem.

W ustawowym terminie skarżący nie usunął braków formalnych skargi. W piśmie procesowym z 16 kwietnia 2024 r. (data nadania) złożył jedynie wniosek o przedłużenie terminu ich usunięcia.

Skarżący zarzucił, że określony w zakwestionowanych przepisach tryb odwoływania przez Ministra Sprawiedliwości prezesów i wiceprezesów sądów powszechnych narusza zasady: trójpodziału władzy, demokratycznego państwa prawnego, poprawnej legislacji i jednoznaczności przepisów prawnych. Zakłóca bowiem ciągłość funkcjonowania kluczowych organów sądu, jakimi są prezes i wiceprezes.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Skarga konstytucyjna jest sformalizowanym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Jej merytoryczne rozpoznanie jest uzależnione od spełnienia licznych przesłanek wynikających z art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanych w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK). Weryfikacja tych przesłanek następuje na etapie wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym (art. 61 ust. 1 u.o.t.p.TK).

Zgodnie z art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK jeżeli skarga nie spełnia wymagań przewidzianych w ustawie, a usunięcie braków jest możliwe, wyznaczony sędzia Trybunału wydaje zarządzenie, w którym wzywa do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia zarządzenia.

2. Zarządzeniem z 20 marca 2024 r. sędzia Trybunału wezwał skarżącego do usunięcia stwierdzonych w toku wstępnej kontroli braków formalnych skargi. W treści zarządzenia oprócz dokładnego wskazania braków zawarto pouczenie, że w wypadku nieusunięcia ich w terminie wydane zostanie postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Odpis zarządzenia sędziego Trybunału z 20 marca 2024 r. został skutecznie doręczony skarżącemu 9 kwietnia 2024 r.

Skarżący złożył wprawdzie wniosek o przedłużenie terminu usunięcia braków, jednak ze względu na ustawowy charakter tego terminu – art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK – wniosek musiał zostać odrzucony jako niedopuszczalny.

W ustawowym terminie skarżący nie usunął więc braków wskazanych w zarządzeniu. Powyższa okoliczność jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK – podstawą odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

3. Trybunał zwraca uwagę, że jeśli z przyczyn obiektywnych skarżący nie jest w stanie w terminie usunąć braków formalnych skargi konstytucyjnej, to zgodnie z art. 36 u.o.t.p.TK

w związku z art. 168 k.p.c. może wystąpić z wnioskiem o przywrócenie terminu podjęcia tej czynności. Warunkami uwzględnienia wniosku – zgodnie z art. 168 i art. 169 k.p.c. – są: wniesienie wniosku w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminowi; jednoczesne z wniesieniem wniosku dopełnienie czynności, dla której określony był termin; uprawdopodobnienie, że uchybienie terminowi nastąpiło bez winy wnioskodawcy. Do dnia wydania niniejszego postanowienia skarżący nie wykonał którejkolwiek z tych czynności.

Mając powyższe na względzie, Trybunał postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.